

Szatymaz Község Jegyzője

6763 Szatymaz, Kossuth utca 30. • 0662-583-560 • jegyzo@szatymaz.hu
ado@szatymaz.hu

KRID: SZATYMAZPH, 503083104

Ügyiratszám: U1/1542-1/2022.

Tárgy: 2022. évi adóhatósági beszámoló

Szatymaz Képviselő-testületének
Szatymaz

Tisztelt Képviselő-testület!

Az adóhatóság feladatai 2022. évben

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. §. (3) bekezdés g) és h) pontjaiban előírtak szerint jelen beszámolóval egyidejűleg tájékoztatom a Képviselő-testületet és a település lakosságát a helyi adókból származó bevételek összegéről. A beszámolóban évről-évre bemutatjuk az adóztatással kapcsolatos tevékenységeket és azok eredményességére vonatkozó adatokat. Az adóalanyok számát, az adóbevételek alakulását, a behatási cselekmények módját és azok eredményességét.

Jogi szabályozás áttekintése

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzat lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, ennek egyik fontos eleme a helyi adók rendszere. Az önkormányzat Képviselő-testületének egyik alapjoga, hogy önkormányzati rendelet útján a helyi adóztatást szabályozza. Az egyes adók, díjak (talajterhelési díj) esetében központi, egységes szabályozás alapján, míg a helyi adó esetében törvényi keretek között, de helyi rendeletalkotás szabályozza az adóztatást.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) felhatalmazása alapján az önkormányzat kizárólagos joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Törvényi keretek között a Képviselő-testület dönt a helyi adók bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről.

Szatymaz Község Önkormányzata a helyi adók jelenleg alkalmazott adómértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg, a törvényben meghatározott felső határ figyelembevételével.

A rendelet megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen. A Htv.-ben nevesített adónem közül Szatymaz Község Önkormányzata a magánszemélyek kommunális adóját, a helyi iparüzési adót, valamint az idegenforgalmi adót vezette be.

Az önkormányzati adóhatósági munka szabályozását az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.),
- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.),
- az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.),
- az illeték mértékét az illetékekről szóló 2017. évi CXXII. törvény,
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)
- az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárás során felmerült végrehajtási költségek és a végrehajtási költségátalány megállapításának és megfizetésének részletes szabályairól szóló 8/2018. (III. 19.) NGM rendelet

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok, a **helyi adókról** szóló 1990. évi C. törvény Htv., a **környezetterhelési díjról** szóló 2003. évi LXXXIX. törvény, és a **jövedéki adókról** és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény tartalmazza. A végrehajtási eljárásban az Art. mögöttes jogszabályaként van jelen, a **bírószági végrehajtásról** szóló 1994. évi LIII. törvény előírásai a mérvadóak, valamint az adók módjára behajtandó köztartozások esetében az ezeket szabályozó alapjogszabályok.

Külön ki kell emelni az adatok személyes védelmét és az adótitok fontosságát, különös tekintettel arra, hogy az adóhatóságot (annak dolgozóit) a hivatali eljárás során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

Az adóhatósági munka személyi háttere

A jegyző feladat- és hatáskörét a Polgármesteri Hivatal szervezetén belül az adóügyi csoport apparátusának munkáján keresztül gyakorolja.

Jelenleg az adóhatósági feladatokat 2 fő főiskolai diplomával rendelkező munkatárs látja el, az egyéb igazgatási, ipar-kereskedelmi feladataikon túl.

Tárgyi feltételek

Az adónyilvántartás vezetése a Pénzügyminisztérium által jóváhagyott, a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) által rendszeresített új, internetes alapú **ASP** (*Application Service Providing - alkalmazás-szolgáltatás*) keretrendszerrel történik.

Évente 2 alkalommal adóügyi zárásra, illetve több alkalommal adatszolgáltatásra kerül sor a felügyeleti szervként működő Magyar Államkincstár felé.

Az ASP program internetes alapú, így a megfelelő jogosultságok, azonosító-beléptető eszközök és igazolványok birtokában bárhol be lehet jelentkezni a központi kezelő felületre. A programot minden jogosultsággal rendelkező ügyintéző egyszerre használhatja.

Adóbevételek alakulása

Az önkormányzat képviselő testülete a bevezetett helyi adók fajtáit és mértékét a Htv.-ben meghatározott „adómaximumok” figyelembevételével állapíthatja meg. Az „adómaximum” nagyságát a törvényben meghatározott adómérték és a fogyasztói árszínvonal változása együttesen befolyásolja.

Településünkön 2016. évben módosította utoljára a képviselő-testület az adórendeleteket, amelyek azóta az alábbiak szerint alakulnak:

A helyi adómértékek összehasonlítása a törvényi lehetőséghez képest

Adónemek Szatymaz *** településen	Törvényi maximális adómérték 2022. évben	Alkalmazott adómérték (2022. évben)	A törvényi adómértékhez képest %-os kihasználás
Magánszemélyek kommunális adója (Ft/adótárgy/év)	31.187,4,- Ft/adótárgy	Belterület: 10.000,-Ft	32 %
		Külterület: 7.000,-Ft	22,4 %
Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység (%)*	2 %	1,7%	85 %
Idegenforgalmi adó (Ft/vendégéjszaka)	550,3,- Ft/fő/vendégéjszaka	200,-Ft	36,3 %

*HIP %-os mértékének változtatása nincs befolyással az adóerő-képesség alakulására viszont befolyásolhatja a településen tevékenykedő (helyben adózó) vállalkozások számának alakulását.

A szomszédos településeken 2022. évben alkalmazott adók és azok mértékei:

település	HIP	IFA	MKA	Telekadó
	%	Ft/fő/éjszaka	Ft/adótárgy	Ft/m²
Szeged	2	500	-	100
Zsombó	2	-	10000	25
Zákányszék	1,8	-	15000	-
Sándorfalva	2	300	10000	-
Szatymaz	1,7	200	10000	-
Domaszék	2	-	10000	-
Balástya	2	200	-	-
Bordány	2	-	4000	20
Kistelek	2	300	6000	-
Üllés	2	200	5000	-
Forráskút	2	300	6000	30

Helyi iparüzési adó vonatkozásában központi szabályozás írta felül a helyi adómértékeket. A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII.22.) kormányrendelet rendelkezett a helyi iparüzési adó maximális mértékéről a veszélyhelyzet idején. Ennek értelmében az adónemben alkalmazható maximális adómérték 1%-ra csökkent a kis-és középvállalkozások számára. A rendelkezést a 641/2021. (XI.25.) kormányrendelettel meghosszabbították, így az 1%-os helyi iparüzési adó a 2021-es adóévre vonatkozóan is érvényben maradt.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat és a hivatal működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését. Az önkormányzat feladatellátását a saját bevételek *(ennek jelentősebb része a helyi adóból befolyó bevételek)*, az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják és a saját tevékenységből származó bevételek.

A helyi adókból származó bevételek *(iparüzési adó, magánszemélyek kommunális adója, idegenforgalmi adó)* az önkormányzat saját bevételeit növelik, abból jelenleg nincs állami elvonás.

Az önkormányzat által beszedett központi adók közül 2013. évtől 2020. áprilisig bezárólag a beszedett gépjárműadó 40%-a maradt az önkormányzatnál, a 60 %-a pedig a központi

költségvetés javára elvonásra kerül, amelyet a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell átutalni a MÁK részére.

A 2020. évben jelentkező pandémiás helyzetre való tekintettel Magyarország Kormánya 2020. áprilistól visszamenőlegesen és folytatólagosan is megvonta az önkormányzatoktól a korábban náluk maradó 40%-os gépjárműadó hányadot, de a kivetési és adóbeszedési feladatokat helyi hatáskörben hagyta a 2020-as év, valamint az azt megelőző időszakhoz tartozó hátralékok vonatkozásában. 2021. évtől a teljes gépjárműadó kivetési és beszedési munkát a Nemzeti Adó és Vámhivatal látja el, amely adóbevételeiből az önkormányzatok már nem részesülnek.

Az adók módjára behajtandó köztartozások behajtását továbbra is az adós lakcíme szerint illetékes önkormányzat végzi el. Így a helyszíni bírság, szabálysértési bírság, elővezetési költségek, egyéb bírságok adók módjára történő behajtását az önkormányzat látja el. Ezen behajtási cselekmények végrehajtásából 2017. január 01. napjától nem marad az Önkormányzatoknál behajtási jutalék.

Az adótörvények által szabályozott befizetési határidők az önkormányzat működéséhez szükséges finanszírozást alapvetően hat befizetési időpontra osztják szét:

- Az I. félévi magánszemélyek kommunális adó és a helyi iparüzési adóelőleg befizetési határideje: március 15. *(hétfője esetében az azt követő első munkanap)*,
- A tartózkodási idő alapján számítandó idegenforgalmi adót, tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig kell bevallani és megfizetni,
- A talajterhelési díj bevallásának és befizetésének határideje: március 31.,
- A tárgyévet megelőző adóév helyi iparüzési adóbevallási határidejéhez kapcsolódóan az adókülönbözlet befizetésének határideje: május 31.,
- A II. félévi kommunális adó és az állandó jellegű iparüzési adóelőleg befizetési határideje: szeptember 15. *(hétfője esetében az azt követő első munkanap)*

Idén novemberben kihirdették a 2022. évi XLV. törvényt az egyes adóváltozásokról, melynek keretében módosul az 1990. évi C. törvény is. Az új szabályozás értelmében a legtöbb adózónak lehetősége lesz egyszerűbb adózási módot választania iparüzési adójának megállapításához, ez azonban jelentős mértékben átrendezheti a korábbi gyakorlat szerinti önkormányzati bevételek időbeli megoszlását.

A **2022. szeptember 30. napján** fennálló (2022. III. negyedéves zárás alapján) folyó évi terhelést és a beszedett adók összegét az alábbi táblázat szemlélteti:

Adónem	Előírás-tervezet (Ft) 2021. évi költségvetés szerint	Előírás-tervezet (Ft) 2022. évi költségvetés szerint	Bevétel 2021.09.30. (Ft)*	Bevétel 2022.09.30 (Ft)	Hátralék 2021.09.30. (Ft)*	Hátralék 2022.09.30. (Ft)
Magánszemélyek kommunális adója	16.000.000,-	16.000.000,-	16.772.827,-	19.594.027,-	5.361.729,-	5.008.470,-
Helyi iparüzési adó	226.000.000,-	285.000.000,-	237.647.713,-	299.776.268,-	40.809.207,-	46.960.534,-
Idegenforgalmi adó	-	100.000,-	91.600,-	255.180,-	107.480,-	11.700,-
Gépjárműadó(40%)	-	-	-		13.831.063,-	10.995.642,-
Talajterhelési díj	-	100.000,-	117.600,-	170.400,-	57.000,-	51.600,-
Pótlék, Bírság, Egyéb, VH. költségátalány	610.000,-	560.000,-	1.075.797,-	1.389.815,-	4.215.026,-	9.510.544,-
Összesen:	242.610.000,-	301.760.000,-	255.705.537,-	321.185.690,-	64.381.505,-	72.538.490,-

* A táblázat a megjelölt értéknapiig megfizetett tételek alapján készült, ami nem tartalmaz a beszámoló készítésének napjáig késedelmesen megfizetett tételeket, így torzító lehet a valós hátralékok számadataira vonatkozóan. Végrehajtási cselekményt (jövedelem letiltás, gépjármű forgalomból kivonás, jelzálogjog bejegyzés) csak az 1 évet meghaladó adótartozások esetében lehet indítani, addig az adókat csak a hátralékai rendezésére lehet felszólítani vagy végrehajtási cselekményt kilátásba helyezni.

Gépjárműadó Az adó kivetését és beszedését 2021-től kizárólagosan a NAV látja el. Önkormányzatunk feladata csupán a 2020-as, valamint az azt megelőző gépjárműadó hátralék beszedése maradt, ez azonban rendszeres adminisztratív munkát jelent az adóhatóság részére (fizetési felszólítások, adózóra vonatkozó adatkérések, inkasszó elindítása stb.). Bevételi oldalt tekintve már semmilyen összeg nem marad az önkormányzatnál.

Bírság, VH. költség, Egyéb bevétel: 2020-as évtől kezdődően számos esetben írtunk elő minimális (5.000,- Ft) összegben végrehajtási költségátalányt, valamint ingatlan jelzálogjog bejegyzési díjának (12.600,- Ft) megfelelő terheléseket.

Helyi iparűzési adó

Adóköteles az állandó jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó. Községünkben az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adómérték 1,7 % a testület döntése alapján. A helyi rendeletet az idei évre vonatkozóan azonban felülírta a korábban említett központi szabályozás, melynek értelmében a kis-és középvállalkozások esetén alkalmazandó adómérték 1% a koronavírus okozta gazdasági helyzet enyhítése céljából.

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) értelmében a helyi iparűzési adókötelezettség teljesítés önadózással történik. Így az adózó kötelessége bejelenteni az adókötelezettség keletkezését, változásának, megszűnésének tényét, az adót bevallani és megfizetni.

Állandó jellegű iparűzési adó esetében a 2022. évben benyújtott bevallások száma (*amely tartalmazza a javítás vagy önellenőrző bevallásokat, adómentes nyilatkozatokat is*): 350 db éves, 2 db év közben kezdő bevallása, 70 db mezőgazdasági őstermelői bevallás, 116 db adómentes őstermelői nyilatkozat, KATA vállalkozók száma 262 db, 4 db záróbevallás.

A kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA) hatálya alá tartozó adózók esetében több változás is történt az év során. Technikai jellegű változásként továbbra is fennáll, hogy KATA-s adózó vállalkozásának szünetelése esetén a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatszolgáltatást küld az önkormányzatnak a szünetelés tényéről, azonban az adózónak kötelessége bevallást benyújtani a szünetelést megelőző aktív időszakról. Ezzel megszűnt a KATA-s egyéni vállalkozók automatikus adóztatása.

Kormányzati döntés alapján 2022.08.31-es dátummal megszűnt az eddig ismert KATA szerinti adózás. Annak, aki a továbbiakban is a KATA adózást (Új KATA törvény) szeretne volna választani, erről nyilatkoznia kellett, így a szokásosnál jóval több változásbejelentő érkezett a hivatalhoz szeptember és október során.

A Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkező adatszolgáltatások rendkívül hasznosak, ugyanakkor feldolgozásuk időigényes. Ennek egyrészt az az oka, hogy napi szinten számos adatszolgáltatás érkezik. Ügyiratok szempontjából egyetlen főszám 1200 darab különböző alszáma képviseli a NAV-os adatszolgáltatásokat. Ezeket egyesével kell bedolgozni az ASP Adószakrendszerbe, miközben adattartalmát minden esetben ellenőrizni, számos alkalommal pedig módosítani szükséges.

Magánszemélyek kommunális adója

Az adó alanya az a magánszemély, aki a naptári év első napján építmény, telek tulajdonosa. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, annak gyakorlására jogosult az adó alanya. Adókötelezettség terheli továbbá a nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérőljét is. A Htv. 26. §-a szerint az adó mértékének felső határa adótárgyanként, illetve lakásbérleti jogonként 17.000,-Ft.

Településünkön az **adó mértéke** 2013. évben lett emelve utoljára, mely szerint:

belterületen 10.000,-Ft /adótárgy/év, külterületen 7.000,-Ft/adótárgy/év.

A Htv. egyik alapelve, hogy az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan kell meghatározni. Az önkormányzat a kommunális adóztatás terén mérsékelt adópolitikát folytatott, hiszen az adó jelenlegi mértéke belterületen 32 %, külterületen 22,4 % a lehetséges adómaximumhoz képest.

Az adó bevallását a törvény az adózó számára önbevallással írja elő tekintettel arra, hogy a hivatalnak semmilyen tudomása nincs az ingatlanok esetében bekövetkező tulajdonjogi viszonyok változásáról, emiatt nehéz a még nem adózó ingatlanok felderítése.

A kommunális adó meg nem fizetése adódhat abból, hogy:

- az adófizetésre kötelezett elhalálozott és az örökösök nem tettek eleget a bevallási kötelezettségüknek,
- tulajdonos nem érhető el belföldi lakcímen, külföldön tartózkodik,
- külföldi a tulajdonosa (vásárló/örökös), aki nem reagál semmilyen felszólításra,
- pár év alatt új épületet építettek, amelyet nem vallottak be,
- tulajdoni lapon feltüntetett művelési ág nem tartalmaz épület feltüntetést, ennek ellenére van rajta felépítmény, vagy az épület romja sem lelhető már fel fizikai valójában a területen és nincs ennek megfelelően módosítva a terület hasznosítási módja.

A törvényi szabályzás lehetőséget biztosít arra, hogy a be nem vallott ingatlanokat 5 évre visszamenőlegesen utólagos adómegállapítással adóztassuk, illetőleg mulasztási bírságot írjunk elő *(5e-200eFt mértékig, de eddig ilyen még nem volt)*. Ezek ellenőrzése sok időt vesz igénybe, aprólékos munkával adatbázisok összevetését jelenti az apparátus számára a napi és határidős feladatokon túl.

2022. évben az utólagos adóellenőrzés keretében **285** db felszólítás került kiküldésre. Sajnos elég kevés az önkéntes jogkövető, aki erre reagálva a bevallást is megtette. Jogszabály szerint, ezt követően egy ellenőrzési jegyzőkönyv kerül kiküldésre, ez **125** db volt. Ha az ügyfél erre sem reagál, akkor van lehetőség hivatalból előírni az adót. **79** esetben történt meg eddig ez a jellegű előírás. 91 esetben önkéntes jogkövetés alapján, bevallás benyújtása után történt meg az adó előírása. 2022. adóévben **4.491.115,-Ft** magánszemélyek kommunális adó előírása történt meg pótlólagosan. Az ebből eddig befolyt bevétel **1.348.164,-Ft**. A munka jellegéből adódóan még sok esetben folyamatban van valamelyik lépés, és a község egészére még a felderítés is folyamatban van.

MKA fizetésre kötelezett adózók száma:

2421 fő

Idegenforgalmi adó

Adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó alapja a településünkön eltöltött vendégéjszakák száma. Településünkön jelenleg 5 bejelentett szállásadó hely üzemel. **Az adómérték: 200,-Ft/vendégéjszaka, a 18 év alattiak mentességet élveznek.**

Talajterhelési díj

Talajterhelési díjat annak a kibocsátónak kell minden év március 31. napjáig bevallani és befizetnie (önadózás), aki a műszakilag rendelkezésre álló szennyvízcsatorna rendszerre nem kötött rá.

A talajterhelési díj mértékét a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXXIX. Törvény 12. §. (3) pontjában meghatározott díjalap (1.200,-Ft/m³) az egységdíj, valamint a (2) bekezdésben meghatározott területérzékenységi szorzó határozza meg (1,5), így **1.800,-Ft/m³**. Szatymaz község közigazgatási területére vonatkozó, a felszín alatti víz állapota szempontjából megállapított területérzékenységi szorzó 1,5 (érzékeny terület).

Amennyiben az éves vízfogyasztás nem adja meg a 15m³/évet, mentesülnek a talajterhelési díj megfizetése alól.

Helyi jövedéki adó

2016. január 1. napjától a törvények értelmében a magánfőzőknek un. párlat adójegyeket kellett beszerezniük a vámhatóságtól. A jegy értéke 700,-Ft/l. A magánfőzőnek tárgyévi első beszerzésekor legalább 5 párlat adójegyet kellett megvenniük, de tárgyében legfeljebb 86 db párlat adójegyet szerezhet és legfeljebb ennek megfelelő mennyiségű párlatot állíthat elő. Ha a magánfőző a párlat adójeggyel megfizetett adó párlatmennyiségénél több párlatot állít elő, akkor a tárgyév végéig be kell szereznie a többletmennyiség utáni párlatra az adójegyet a vámhatóságtól azzal, hogy az éves mennyiségi korlátot ilyen esetben sem lehet túllépni. A Jöt. 5. §. (2) bekezdése alapján a magánfőző desztillálóberendezésének bejelentésével kapcsolatban és a magánfőzés szabályai betartásának ellenőrzésével kapcsolatban az önkormányzati adóhatóság jár el. Ha valaki elfelejtené bejelenteni desztillálóberendezést, vagy párlat adójegy beszerzés nélkül készíteni pálinkát, először csak figyelmeztetést kap, felszólítjuk az érintettet, hogy 15 napon belül pótolja mulasztását. A 200e Ft-ig terjedő büntetés csak akkor jöhet szóba, ha a magánszemély a felszólítás ellenére sem teljesíti törvényes kötelezettségét.

A megvásárolt párlat adójegyek kiadásáról (név és mennyiség) a VPOP az illetékes önkormányzatot is értesíti.

Késedelmi pótlék

Az Art. rendelkezése alapján az adó meg nem fizetése vagy késedelmes teljesítése esetén késedelmi pótlékot kell fizetnie az adózónak, az esedékesség napjától számítottan. Az adórendszer napi kamatot folyamatosan kiszámítja, terhelés egy évben egyszer évzárás keretében történik meg. A késedelmi pótlék tartozás nagysága a tőketartozás függvénye.

A pótlék számításának alapja a mindenkor érvényes jegybanki alapkamat. 2016-tól 2020-ig változatlanul 0,90%-volt. 2021. elején kis mértékben csökkent,

2016.05.25 - 2020.06.23.	0,90%
2020.06.24 - 2020.07.21.	0,75%
2020.07.22 - 2021.06.22.	0,60%
2021.06.23 - 2021.07.27.	0,90%
2021.07.28 - 2021.08.24.	1,20%
2021.08.25 - 2021.09.21.	1,50%
2021.09.22 - 2021.10.19.	1,65%
2021.10.20 - 2021.11.16.	1,80%
2021.11.17 - 2021.12.14	2,10%

2021.12.15 - 2022.01.25.	2,40%
2022.01.26 - 2022.02.22.	2,90%
2022.02.23 - 2022.03.22.	3,40%
2022.03.23 - 2022.04.26.	4,40%
2022.04.27 - 2022.05.31.	5,40%
2022.06.01 - 2022.06.28.	5,90%
2022.06.29 - 2022.07.12.	7,75%
2022.07.13 - 2022.07.26.	9,75%
2022.07.27 - 2022.08.30.	10,75%
2022.08.31 - 2022.09.27.	11,75%
2022.09.28 -	13,00%

A kialakult gazdasági helyzetben az eddig megszokotthoz képest viszonylag gyakran és számottevő mértékben változott a jegybanki alapkamat. 2022-ben monoton növekvő tendenciát mutatott, tavaly november óta közel hétszeresére nőtt.

A táblázatban szereplő hátralékoknál szembejövő, hogy a pótlékokhoz tartozó érték az elmúlt évhez képest jelentős mértékben megemelkedett. Ugyanakkor a fentiek alapján a jegybanki alapkamat alakulása és a pótlékokhoz tartozó hátralék összegének változása párhuzamba állítható. Nem az egyes adónemekhez tartozó hátralék növekedése okozta a pótlékok jelentős eltérését, hanem a kamatszámítás állandó tényezőjének, a jegybanki alapkamat értékének drasztikus növekedése eredményezte ezt az összeget.

Idegen bevétel

Idegen bevétel számlára beszedett adók módjára behajtott köztartozások nem képezik az önkormányzat bevételeit, azokat a beszédést követően tovább kell utalni a behajtást kérőnek, az önkormányzatnál 2017.01.01-től már semmilyen jutalék nem marad a behajtott tartozásokból.

A leggyakrabban előforduló köztartozások, melyeket adók módjára kérnek behajtani:

- helyszíni bírság
- pénzbírság
- elővezetési költség,
- ingatlan-nyilvántartási eljárás igazgatási szolgáltatás díj,
- egyéb behajtások.

Az adók módjára behajtandó köztartozások jelentős adminisztratív munkát jelentenek az adóhatóság részére, (munkahely lekérdezés, folyamatos adatszolgáltatás a hatóságoknak, nyilvántartás, behajtott összegek tovább utalása, adósok felkutatása, fizetési felszólítások, adózóra vonatkozó adatkérések stb.). Bevételi oldalt tekintve már semmilyen összeg nem marad az önkormányzatnál.

Államigazgatási eljárási illeték

Illetékköteles eljárások:

- Adó- és értékbizonyítványok kiállítása, melynek illetéke 4.000,-Ft, kivéve az illetékmentes eljáráshoz szükséges iratokat (pl: gyámügyi eljárás, hagyatéki eljárás),
- jogorvoslati eljárások (fellebbezés, végrehajtási kifogás),

Az államigazgatási eljárási illeték a Magyar Államkincstár bevétele, melyet az adóhatóság a díj beérkezését követően tovább utal a Kincstár részére.

Egyéb bevételek

- egyéb, nem adótartozások, amelyek megilletik az önkormányzatot, de eddig még nem fizették meg és behajtásra kerültek. Ilyen bevétel az út és járdaépítési érdekeltségi hozzájárulásról szóló 20/2001. (X.25) KT. számú rendelet 3.§ és 5.§ alapján meg nem fizetett és utólagosan behajtott tartozás is.
- Az idei évben ebből a tartozásból is sikerült behajtani **279.000,-Ft** hátralékot.

Adóhátralékok kezelése, behajtási tevékenység

Az önkormányzat gazdálkodásának elsődleges érdeke, hogy hozzájusson az öt megillető adóbevételekhez. A hátralékok kezelése egyre fontosabb és egyre nehezebb része az adóigazgatási munkának. Törvényes eszközökkel kikényszeríteni a fizetést, ugyanakkor humánusan, méltányosan kezelni az adózók fizetési problémáit, nem könnyű feladat.

Az apparátus munkáját nagymértékben nehezíti, hogy növekszik az önkéntes adóbefizetést nem teljesítők száma. Az adóbevételek viszonylag nagy hányada csak hatósági ráhatás, egyéb kényszerintézkedés megemlítése következtében realizálódott. Egyre több esetben az adózók csak a végrehajtási intézkedések elkerülése, vagy kényszerítő intézkedések megindításának kilátásba helyezése következtében próbálják meg (részben) rendezni adósságaikat. A többi esetben az Art., Air., Avt. valamint a Gjt. törvények alapján indítunk behajtási eljárást. A végrehajtási cselekmények némelyike azonnal eredményre vezethet, míg más esetekben csak több hónap múlva jelentkezhetsz eredmény, vagy 4 év elteltével el kell évültetni és behajthatatlannak kell minősíteni. A legtöbb adós *(aki már több éve nem fizet)* nem rendelkezik letiltható jövedelemmel, foglалható ingó/ingatlan tulajdonnal sem és minden téren teljes passzivitást mutat, a hátralékuk szinte behajthatatlan.

Az adó végrehajtási eljárás során felmerült költségek és a végrehajtási költségátalány megállapításának és megfizetésének részletes szabályiról szóló 8/2018.(III.19.) NGM rendelet (továbbiakban Rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján az adóhatóságot a végrehajtás foganatosításáért 5.000,- Ft költségátalány illeti meg. Az idei évben is sor került ezen összeg kiterhelése a végrehajtási cselekmények (munkabér és nyugdíj letiltás, inkasszó) megindítása során.

Korábbi években több esetben sor került a behajthatatlan követelések miatt jelzálogjog bejegyzésre. A zálogjog bejegyzését követően az adótartozás elévülése megszakad-nyugszik, így a hátralék akár 5 évvel az előírást követően is behajtható marad. Ezen hátralékok realizálása 5 éven túl vezethet majd eredményre. Ennek eredményeképpen az idei évben 3 esetben történt **kiegyenlítés** összesen **363.228,-Ft** összegben. A kiegyenlítés után az ügyfél részére kiállítunk egy jelzálogjog törlési engedélyt, mellyel kérheti a Földhivatalnál a jelzálogjog törlést.

Behajtás során hátralék esetében először a felszólítás eszközével élünk, hisz tapasztaltuk, hogy hátralékos adózóink egy része „csupán” elfelejtette rendezni tartozását. **237 db** felszólítást küldtünk ki, ezek nagy része elektronikusan ment ki, ügyfélkapukra. Ennek hatására ez idáig **5.887.985,-Ft** folyt be számláinkra. (ezek a számadatok a táblázatban még nem láthatóak)

Az idei évben éltünk a **követelés lefoglalás** lehetőségével is. Egyenlőre 1 db vezetett eredményre, **107.204,-Ft** összegben. Ezen behajtási cselekmény kapcsán várható még az idei évben bevétel, mert több adózó terhére küldtünk el ilyen jellegű lefoglalást, melyeket az adott szerv vissza is igazolt.

29 esetben éltünk a **jövedelem letiltással**. Eddig **402.122,-Ft** folyt be, és a további hónapokban várjuk a fennmaradó letiltásokból származó hátralékok befolyását. Ezek a letiltások egy része nyugellátásra, másik része pedig munkabérre irányult.

Inkasszó benyújtását is alkalmaztuk a behajtási tevékenységünk során. Egyenlőre csak **164.778,-Ft** folyt be számláinkra. Sajnos itt előfordul olyan eset, hogy nincs fedezet az adott számlán, és egyáltalán nem teljesül az inkasszó, vagy csak rész összegben. Amennyiben nincs fedezet a számlán a számlavezető bank 31 napig függőben tartja a követelésünk, és ha addig érkezik pénz a számlára tovább utalja részünkre. Ezt követően sikertelen inkasszó során egy későbbi időpontban újra benyújtjuk az adós számlavezető bankja felé a megkeresésünk.

Valamint a több éves tapasztalat azt mutatja, hogy vannak olyan adózók, akik év végén, **decemberben** jönnek be egyeztetni a hátralékukról és akkor rendezik is az összes fenn álló tartozásukat.

Az ügyfelek tájékoztatása a fizetési kötelezettségének teljesítése érdekében egy évben kétszer történik. A 2022. márciusi és a szeptemberi fizetési határidők előtt közel 7000 oldalnyi számlaegyenleg értesítő került borítékolásra és postázásra. Ezen felül a törvényi előírásoknak eleget téve ügyfélkapuval/cégkapuval rendelkező vállalkozók/vállalkozások elektronikus úton kapják meg a folyószámla kiértékelőjüket.

Az önkormányzatot megillető meg nem fizetett adóbevételek behajtási tevékenysége kiemelkedően fontos szerepet tölt be a hivatali adóhatóság feladatai között. A hatékonyság növelésében igen fontos, hogy a fizetési kötelezettség határidejének lejáratát után, és végrehajtási eljárás megindítása között eltelt idő minél rövidebb legyen. Sajnos előrelépés ezen a téren nehéz, mivel közvetlen információ az adóról (letiltható jövedelem, érvényes bankszámlaszám, egyebek) sok esetben nem áll az adóhatóság rendelkezésére, ezeket az adatokat a társhatóságoktól kell beszerezni ahhoz, hogy a végrehajtási eljárást le lehessen folytatni.

Az Art, Avt. előírásai alapján lehetőség van az állami adóhatóság felé gépjárműadó és helyi adók tartozásainak végrehatására történő átadására. Ezzel a lehetőséggel apparátusunk nem sok esetben élt, hiszen tapasztalat szerint a NAV csak ritkán tud egy éven belül kapacitást fordítani a külső behajtások kezelésére és az sem vezet eredményre, mert az adósnak nincs semmilyen tiltható jövedelme, amelyet hivatalunk is le tudna foglalni. Lehetőség szerint külső bírósági végrehajtó igénybevételét is próbáljuk mellőzni, mert semmilyen többlet jogosultsággal nem rendelkezik hivatalunkhoz képest, ugyanakkor többlet költséggel is megterhelné az adóst. Mivel a bírósági végrehajtónak sem származik ebből jelentős bevétele, így a relatíve kisebb (20 e – 50 e Ft) hátralékok behajtását kevésbé tekinti főbb feladatának. Ezen külső behajtásos esetekben nagyon ritkán van megtérülés. Tapasztalataink szerint, amikor a saját végrehajtási tevékenységünk már nem vezetett eredményre, ott az állami adóhatóság is eredménytelen a behajtásban.

A saját adóintézkedések behajtásán kívül továbbra is terheli az önkormányzati adóhatósági munkatársakat a más szervek által átadott ún. adók módjára behajtandó köztartozások behajtása. Ezekben az esetekben a munkaráfordítás semmilyen többletbevételt nem eredményez, azonban az ide vonatkozó jogszabályi előírások ezek beszedését az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe utalják.

Az önkormányzat illetékességi területén élő, illetve itt vállalkozási tevékenységet folytató, valamint adóköteles vagyontárggyal rendelkező adózók jelentős része az adócsoporthoz tartozók munkáján keresztül találkozik a Polgármesteri Hivattal. Az adócsoporthoz tartozó munka nagyságrendjét részben a kimagasló számú ügyiratforgalom is szemlélteti. A bevételek beszédhetőségének alapja, hogy az adózó idejében megkapja az adót megállapító határozatát, adószámlájának állásáról megfelelő és aktuális tájékoztatást kapjon. Az adóhatósági munka jelentős részét kitevő ügyiratok (határozatok, felszólítások, végrehajtási cselekmények, egyéb hivatalos iratok) kézbesítése postai térítésvényesen/elektronikus ügyiratként történik. 2022. október 31-ig az önkormányzati adóhatósági munka keretében közel **3916** db főszám (*alszámok: 7174 db*) került iktatásra, mely nem tartalmazza az iktatás nélkül küldendő több mint 6000 db számlaegyenleg értesítőt, melyek normál postai küldeményként, valamint elektronikus úton kerülnek kiküldésre február és augusztus hónapok során.

Az adófolyószámlák könyvelése manuálisan történik a banktól kapott kivonatok alapján.

Az adóhatóság célja, hogy közvetlen kapcsolatot alakítson ki az adózókkal. Jelentős hangsúlyt fektetünk az adófizetők naprakész, minél teljesebb körű tájékoztatására. Ennek érdekében a község internetes oldalán elhelyezett leírások, aktuális változásokról szóló tájékoztatások és letölthető nyomtatványok, adóbevallások segítik az ügyfeleket. Természetesen a Polgármesteri Hivatalban továbbra is átvehetőek a papíralapú nyomtatványok. 2018-tól az adózónak lehetősége van elektronikus ügyintézés keretében internetes felületen is eleget tenni bevallási kötelezettségének. 2022. évben beérkező bevallások már elektronikus úton jutott el Hivatalunkhoz.

Összefoglalva az önkormányzati adóhatóság munkáját, igen szerteágazó, sokrétű feladatot kell napról napra megoldani a folyamatosan változó jogszabályi és a megújuló elektronikus-infrastrukturális környezetben úgy, hogy az adózók, és az ügyfelek minél teljesebb körű „kiszolgálásban” részesüljenek.

Tapasztalatunk az, hogy emberibb hozzáállással (toleránsabb és rugalmasabb ügyfél és adósságkezeléssel), közember számára is érthetőbb tájékoztatással, többszöri figyelem felhívással hatékonyabb és eredményesebb az adótartozások behajtásának kezelése is.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől, a 2022. évi adóhatósági beszámoló megtárgyalását és elfogadását.

H a t á r o z a t i j a v a s l a t

Szatymaz Község Képviselő-testülete megtárgyalta a 2022. évi adóhatósági beszámolót és azt az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadta.

Szatymaz, 2022. december 04.

Dr. Makay Enikő
jegyző